

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

3^ο ΘΕΜΑ

Οι μαθητές/-τριες ενθαρρύνονται, μέσω των ερωτημάτων, σε μια κριτική προσέγγιση των πηγών και στη διατύπωση του δικού τους ιστορικά τεκμηριωμένου λόγου.

3.α. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική μελέτη της ιστορικής πηγής (ΚΕΙΜΕΝΟ 1) και την ιστορική αφήγηση, να προσδιορίσουν τον χαρακτήρα της ελληνικής επανάστασης του 1821, αξιοποιώντας ενδεικτικά τις εξής αναφορές:

Από το **ΚΕΙΜΕΝΟ 1:**

- «Με αυτό το πρίσμα, η οικοδόμηση του έθνους υπήρξε μια δυναμική διαδικασία όχι «εθνικής αφύπνισης» αλλά σφυρηλάτησης συλλογικής ταυτότητας στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός αισθήματος κοινότητας που ήταν απαραίτητο για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στα νέα εθνικά κράτη του 19ου αιώνα»
- «Αυτό, φυσικά, δεν αποτελεί κάποια βαλκανική ιδιομορφία. Συνέβη σε ολόκληρη την Ευρώπη την ίδια περίοδο, ακόμη και μέσα στα παλαιότερα ανεξάρτητα εθνικά κράτη όπως ή Γαλλία»
- «Αυτό ακριβώς ήταν το πρότυπο οικοδόμησης του έθνους το οποίο ο Fichte προέτρεψε τους Γερμανούς συμπατριώτες του να ακολουθήσουν όταν τόνιζε τους δεσμούς γλώσσας και εθνικής παιδείας ως τα συστατικά μέρη για τη συγκρότηση της εθνικής κοινότητας»

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Κεφάλαιο Α, 3. Η Ελληνική Επανάσταση του 1821- Ένα μήνυμα ελευθερίας για την Ευρώπη, Ο χαρακτήρας της Ελληνικής Επανάστασης] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα: «[...] Η Επανάσταση του 1821 ήταν προϊόν εθνικού κινήματος ... που εκπορεύονταν από την επαναστατημένη Γαλλία [...]».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση ιστορικής πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να προσδιορίζει τον εθνικό και φιλελεύθερο χαρακτήρα της ελληνικής επανάστασης του 1821.

3.β. Για την απάντηση στο ερώτημα οι μαθητές/-τριες αναμένεται, μέσα από την κριτική μελέτη της ιστορικής πηγής (ΚΕΙΜΕΝΟ 2) και την ιστορική αφήγηση, να αναφερθούν στη στάση που διαμόρφωσαν οι Έλληνες απέναντι στο ζήτημα της Μεγάλης Ιδέας και του αλυτρωτισμού κατά τον 19^ο- αρχές 20ού αιώνα και να παρουσιάσουν τις συνέπειες της αλυτρωτικής πολιτικής στον δημόσιο βίο.

Από το **ΚΕΙΜΕΝΟ 2:**

- «Το σημαντικότερο ιδεολογικό στοιχείο της πολιτικής ζωής, η Μεγάλη Ιδέα, δεν ήταν βεβαίως και στοιχείο ιδεολογικής διάκρισης: όλα τα κόμματα συμφωνούσαν γύρω από τα βασικά προβλήματα του ελληνικού αλυτρωτισμού»
- «Η μόνη περιοχή διαφωνιών ήταν η τακτική που θα έπρεπε ν' ακολουθήσει η εκάστοτε κυβέρνηση»
- «Η παθολογική διόγκωση του αλυτρωτισμού αποδεικνύει την αποδέσμευση των κομμάτων από τις πραγματικότητες της οικονομικής αθλιότητας και της κοινωνικής αδικίας – ενώ από την άλλη πλευρά επέτρεπε και συντηρούσε αυτή την αποδέσμευση, αποσπώντας την προσοχή των κατωτέρων τάξεων από τα προβλήματά τους»
- «Εννοείται ότι αυτό δεν σημαίνει ότι ο ελληνικός αλυτρωτισμός δημιουργήθηκε σε μian εσκεμμένη προσπάθεια να μεταστρέψει την προσοχή του λαού από τις αδικίες του συστήματος».

Από την ιστορική αφήγηση του σχολικού εγχειριδίου [Κεφάλαιο Α, 4. Το ελληνικό κράτος και η εξέλιξή του (1830-1881), Ο αλυτρωτισμός] μπορούν να αξιοποιηθούν πληροφορίες από το απόσπασμα: «[...] Το εθνικό όραμα της Μεγάλης Ιδέας ... ήταν δε προϊόν της οργάνωσης του δημόσιου βίου της [...]».

Μέσα από τη συνδυαστική προσέγγιση ιστορικής πηγής και ιστορικής αφήγησης αναμένεται να δομηθεί ένα συνθετικό κείμενο που να περιγράφει τη στάση που διαμόρφωσαν οι Έλληνες κατά τον 19^ο- αρχές 20ού αιώνα γύρω από το ζήτημα της Μεγάλης Ιδέας και του αλυτρωτισμού και να παρουσιάζει τις συνέπειες της υιοθέτησης της αλυτρωτικής πολιτικής στον δημόσιο βίο.